

Månadsrapport

Mars 2022

Stadsledningskontoret
721 87 Västerås
021-39 00 00 • www.vasteras.se

Maria Lindblom Lundh
021-391193 • @vasteras.se

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	3
Demografi, omvärld och påverkan i Västerås stad	4
Befolkningsutveckling	4
Finansmarknaden och världshandeln.....	4
Skatter, generella statsbidrag och utjämning	5
Arbetsmarknaden	5
Sjukfrånvaro	6
Ekonomisk utveckling	7
Resultat per mars.....	7
Prognos 2022	7
Investeringar.....	10
Nämndernas resultat och prognos	11
Finansiella rapporter	13
Resultaträkning.....	13
Utfall per nämnd.....	14
Investeringar.....	15
Bilaga.....	15

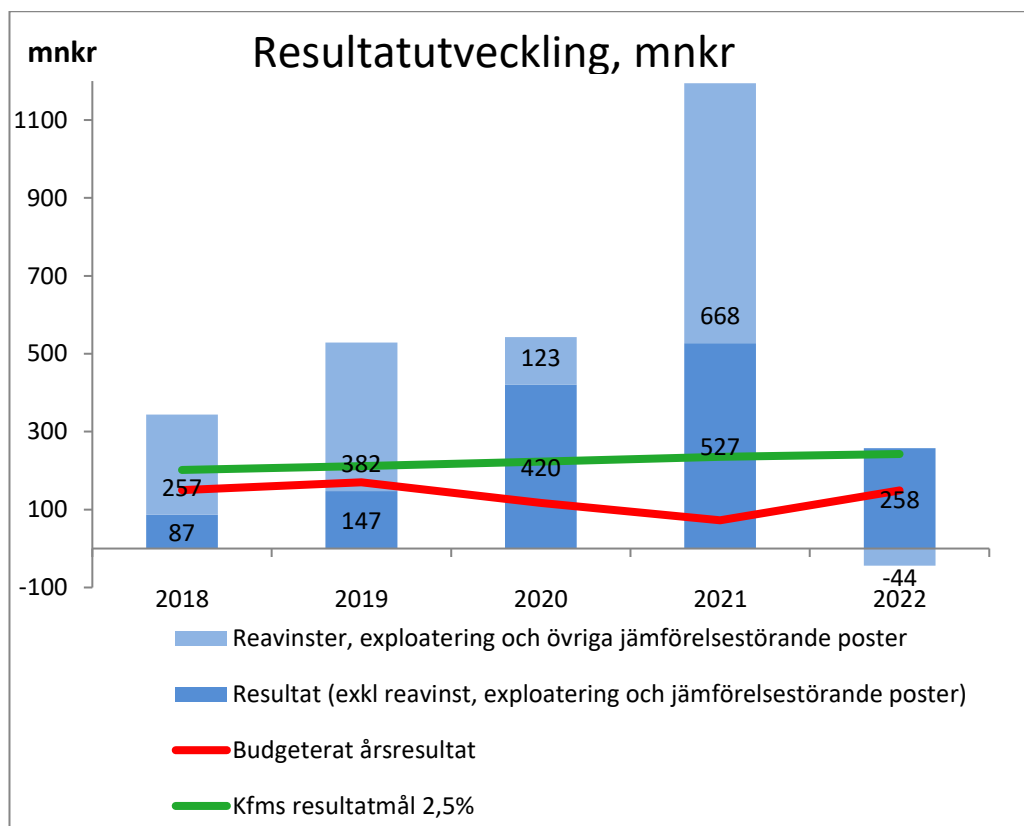
Sammanfattning

Årets prognos 213 mnkr (budget 149 mnkr), 2,2 % av skatter och generella bidrag.
Prognos enligt finansiellt mål 258 mnkr, 2,7 %.

Årets investeringsprognos 1 306 mnkr (budget 1 406 mnkr), utfall tom mars 63 mnkr.

Prognos

- Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning +128 mnkr
- Realisationsvinster anläggningar +60 mnkr
- Nämnderna sammantaget -10 mnkr

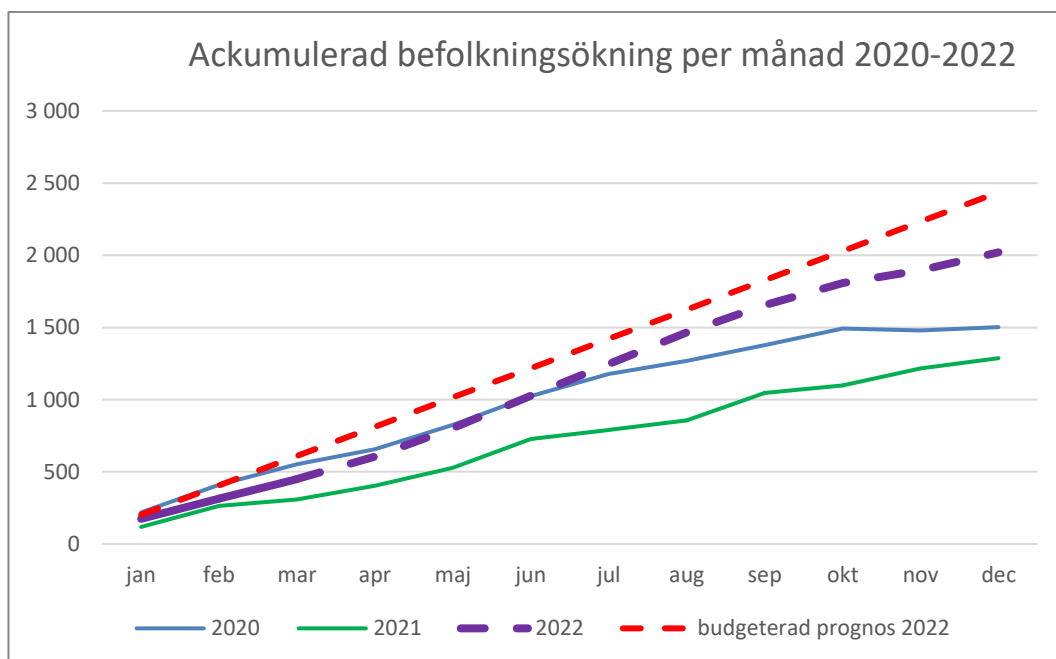

På grund av negativt finansnetto blir prognosen för året till 213 mnkr.

Demografi, omvärld och påverkan i Västerås stad

Befolkningsutveckling

Befolkningsprognosen som budget 2022 bygger på är en ökning med 2 436 personer till 159 274 invånare 31 december 2022. Det innebär en högre ökning än 2021. En ny befolkningsprognos från mars 2022 visar dock en lägre ökning med 1 747 till 158 585. Enligt SCBs månadsstatistik har befolkningen ökat med 314 personer till och med februari och med hjälp av veckostatistik från KID kan marsciffran uppskattas till 449. Det skulle innebära en ökning på 2 020 med hjälp av tidigare års kurva för befolkningsökning, dvs högre än den uppdaterade prognosen.

Kriget i Ukraina kan på kort sikt innebära en stor tillströmning av flyktingar till Sverige och Västerås. Scenariot är att dessa kommer att bli tillfälliga flyktingar som inte kommer att bli permanenta invånare. Under tiden som flykting kommer de dock att behöva kommunalt stöd i form av bostäder och skolgång för barnen.

Finansmarknaden och världshandeln

Rysslands invasion av Ukraina i februari orsakade stor turbulens på världens marknader. De ekonomiska konsekvenserna av kriget börjar nu att skönjas vilket i sig minskar osäkerheten något. Höga inflationssiffror i både USA, Europa och Sverige gör att centralbanker kommer att börja inleda sin räntehöjningscykel. Amerikanska Fed har redan levererat sig första höjning i mars. I slutet av april har Riksbankens sitt nästa möte och det finns en bred förväntansbild från analytiker

2022-04-21

att signalerna om räntehöjningar kommer revideras med två, kanske tre räntehöjningar under 2022.

Under inledningen av 2022 har börser fallit och staden har stegvis minskat aktierisken i portföljerna. Marknadsvärdet i pensionsportföljen var den 31 mars cirka 1 033 mnkr, en minskning med cirka 80 mnkr eller 7,2 % sedan årsskiftet. Likviditetsportföljen hade ett marknadsvärde på cirka 1 020 mnkr, en minskning med 45 mnkr eller 4,2 % sedan årsskiftet.

Efterfrågan på stadens värdepapper är fortsatt god. Kreditmarginaler har stigit något under den senaste marknadsturbulensen, men är fortsatt attraktiva i ett historiskt perspektiv. Staden har god likviditet och har också delvis förfinansierat vårens förfall.

Det är fortfarande svårt att överblicka krigets konsekvenser på finansmarknader och globalt BNP. Världsbanken drog nyligen ner sin prognos på global BNP i västvärlden med nästan en procent.

I spåren av Coronapandemin och kriget i Ukraina med stora störningar i världshandeln märker vi i Sverige och Västerås hur priserna har ökat, främst på bränsle, el och mat. SBAB har gjort en beräkning att en medelfamilj kan få 40 tkr dyrare levnadskostnader i år. Till stadens upphandlingsenhet kommer begäran från flera leverantörer om prisjusteringar främst till kopplat till transporttunga avtal, såsom entreprenadmaskintjänster och mattransporter. Det är även svårt att få fram bilar och hyrbilar till stadens verksamheter.

Skatter, generella statsbidrag och utjämning

Efter en svag utveckling av skatteunderlaget 2020 är SKR:s bedömning att den blir 5,3 % för 2021 och 4,7 % för 2022. Förklaringen är en starkt ökande lönesumma, men även en ökning av pensionerna. Dock är denna prognos gjord före kriget i Ukraina, som förutom den humanitära katastrofen, även påverkar världshandeln och råvarupriserna och därmed köpkraft och näringslivet.

Nuvarande prognos av skatterna i Västerås stad är en ökning med 128 mnkr mot budget, varav 22 mnkr är generella statsbidrag. Ny skatteprognos kommer den 28 april.

Regeringen presenterar vårändringsbudgeten den 19 april, med förslag till kompensation för kommunala kostnader för de flyktingar som kommunerna hanterar från Ukraina enligt massflyktsdirektivet.

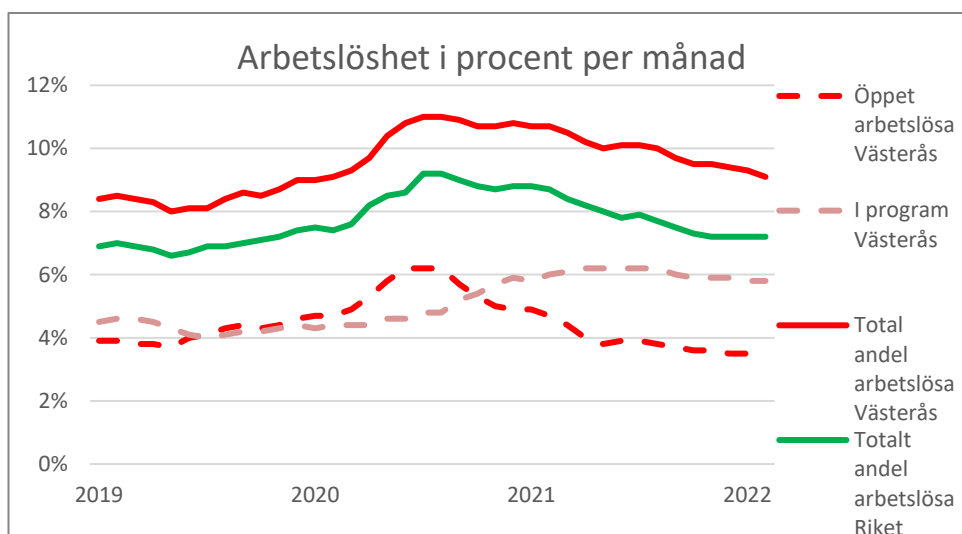
Arbetsmarknaden

I Västerås fortsätter den öppna arbetslösheten att sjunka och omfattade i slutet av mars knappt 2 400 personer. Antal personer i arbetsmarknadsprogram ligger kvar på cirka 4 500 personer. Totalt är arbetslösheten cirka 6 900 personer i slutet av mars. Det innebär att den öppna arbetslösheten sjunkit till 3,0 % i Västerås, vilket är lägre än rikets siffra på 3,2 %. Genom en hög andel arbetslösa i program

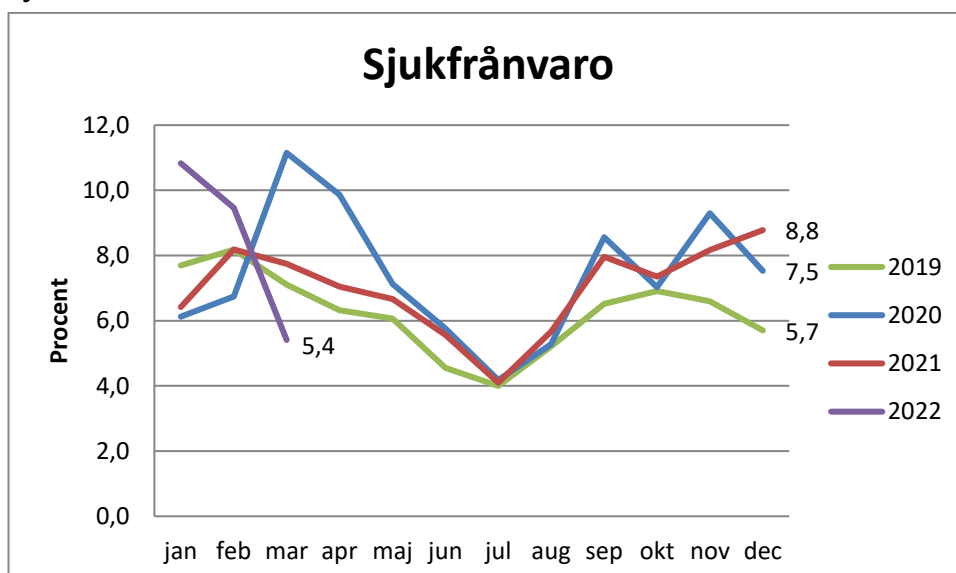
2022-04-21

är arbetslösheten i Västerås totalt 8,8 % jämfört med 7,0 % i riket. Majoriteten av de arbetslösa i Västerås är födda utomlands.

Till och med mars har 5 100 personer varslats, varav drygt 1 % av dessa i Västmanland, vilket är betydligt lägre än de två tidigare åren då pandemin påverkade som mest. Antal nyanmälda platser på Arbetsförmedlingen var till och med mars drygt 8 000, vilket är cirka 3 000 fler än i mars 2020 och 2021.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron var hög i början av 2022, men sjunker nu. Eftersom eftersläpningen är stor i rapporteringen av sjukfrånvaron går det inte att säga något om mars siffror. Sannolikt återspeglas uppgången i sjukfrånvaro från slutet av 2021 av den mer smittsamma varianten av Covid-19.

Ekonomisk utveckling

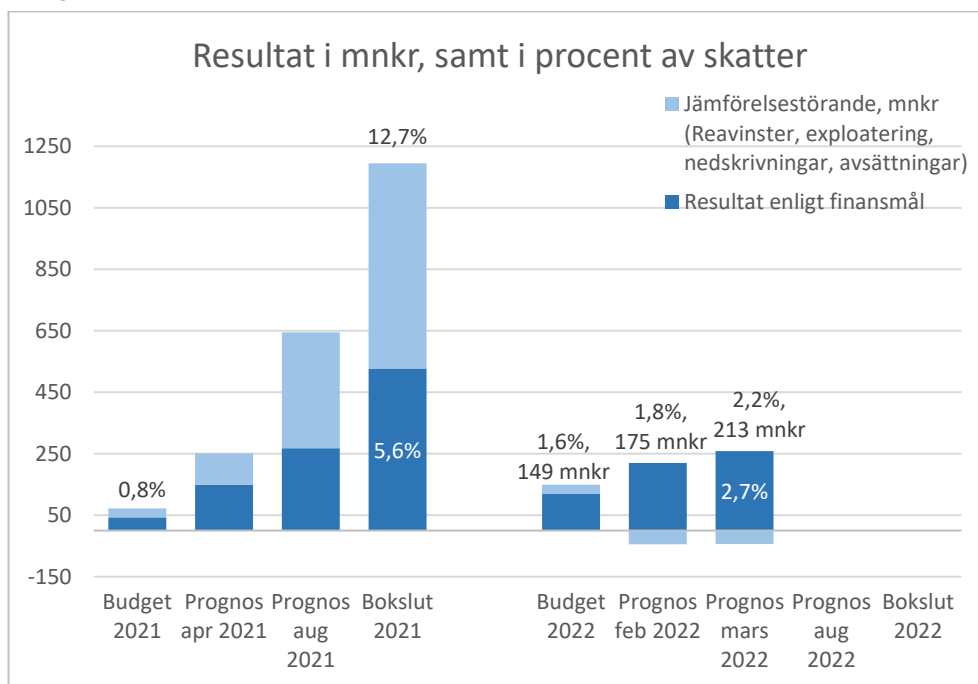
Resultat per mars

Resultatet för perioden januari till mars är ett överskott på 68 mnkr som är 80 mnkr bättre än periodens budget, se resultaträkning på sidan 13. 59 mnkr beror på högre skatter och generella statsbidrag. Det gäller justeringsposter för skatteprognosen för både 2021 och 2022, samt generella statsbidrag som inte finns budgeterat.

Intäkterna för perioden är 77 mnkr högre än budget, främst på grund av realisationsvinster från försäljning av anläggningstillgångar i fastighetsnämnden, men även på grund av statsbidrag bland annat ersättning för sjuklönekostnader december-mars och bidrag från Regionen för God och nära vård. På kostnadssidan är utfallet 76 mnkr lägre än budget, där förklaringen är bland annat lägre kostnader för grundskola, lägre institutionskostnader för barn och unga och för flyktingar, lägre lönekostnader samt ännu ej nyttjade KS-reserver.

Avvikelsen för finansnettot var -131 mnkr för perioden. Avvikelsen består av finansiella realisationsvinster men framförallt finansiella realisationsförluster på grund av nergångar på börsen.

Prognos 2022

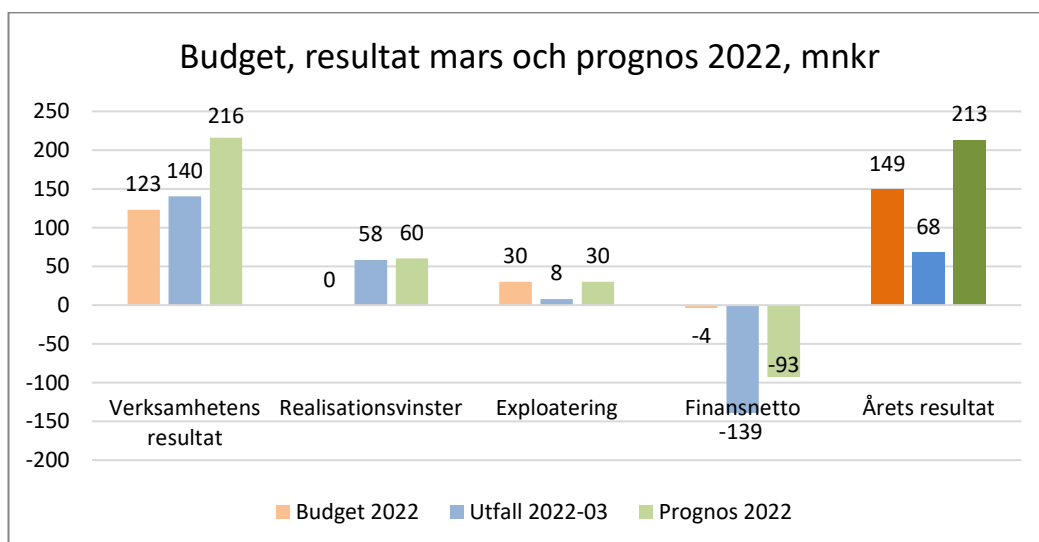
Prognosen för året är 2,2% av årets skatter, men högre i år om jämförelsestörande poster räknas bort, beroende på nergången på börsen.

2022-04-21

Västerås stad redovisar en prognos för året på 213 mnkr, ett överskott på 64 mnkr. Överskottet motsvarar 2,2 % av årets prognos på skatter, utjämning och generella statsbidrag att jämföra med budgeterade 1,6 %. Högre beräknade skatteintäkter och generella statsbidrag ingår i prognosen med 128 mnkr.

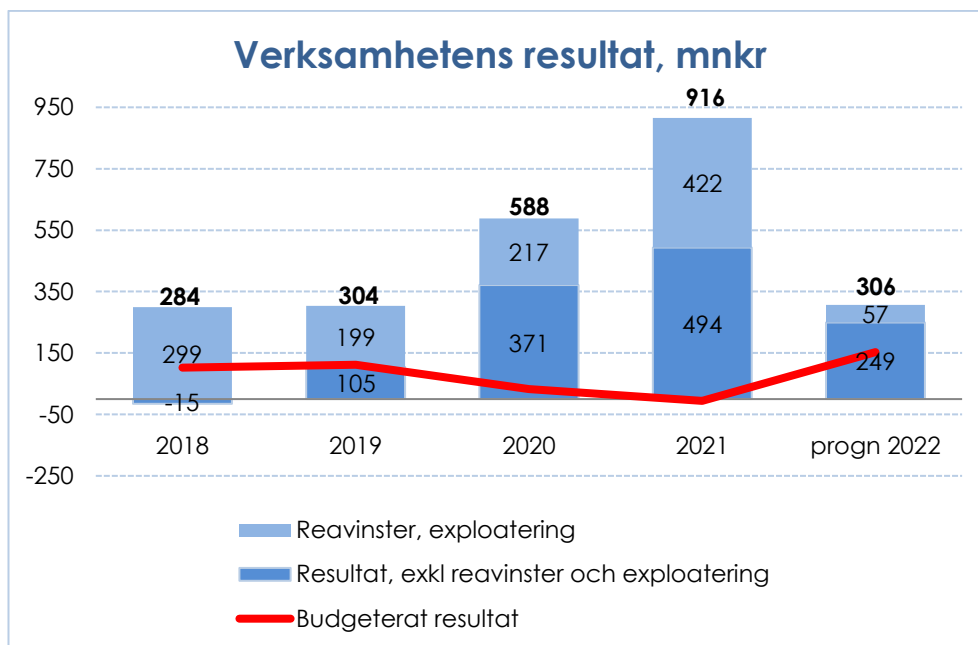
Prognosen för realisationsvinster för försäljning av anläggningstillgångar är beräknad till 60 mnkr, nära utfallet för perioden, huvudsakligen från försäljning av tomträtter.

Finansnettot har en negativ prognos på -93 mnkr beroende på nedgång på börsen i början av året.

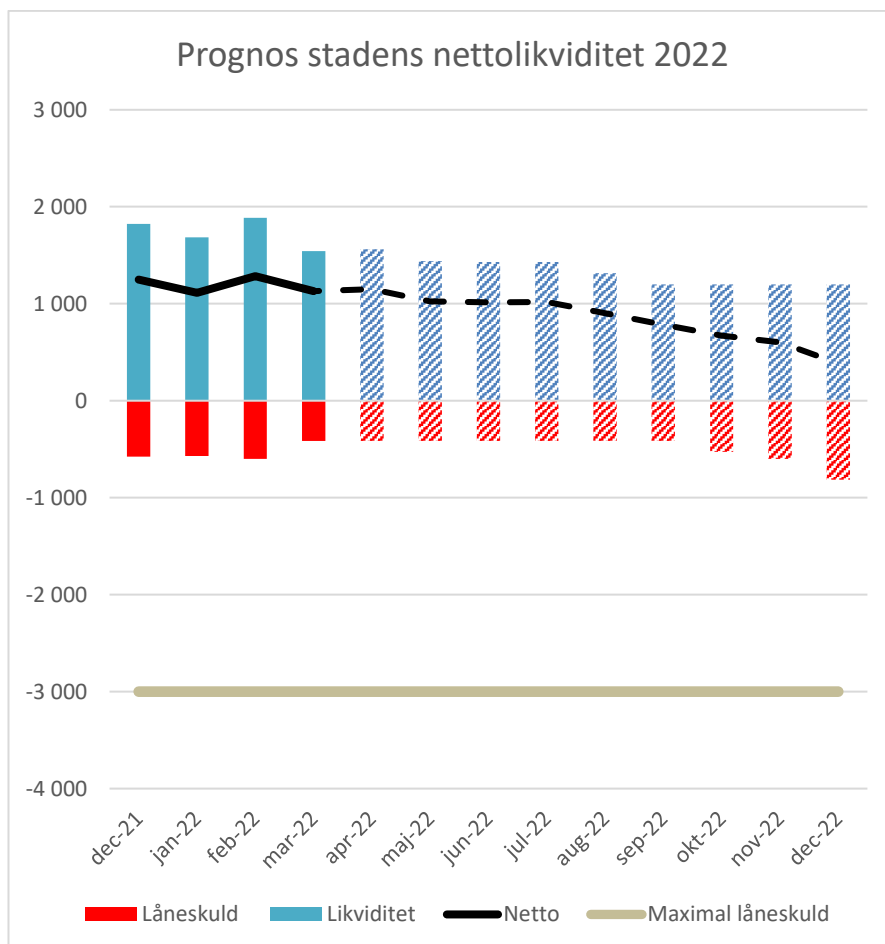

Diagrammet visar budget, utfall i mars och prognos för 2022. I prognosen för verksamhetens resultat finns skatter, generella statsbidrag och utjämning med +128 mnkr.

Verksamhetens resultat

Prognosen för verksamhetens resultat, resultatet före finansposter, redovisar ett överskott på 306 mnkr. Resultatet är 153 mnkr högre än årets budget på 153 mnkr. Att prognosen är positiv beror främst på högre skatteintäkter (+128 mnkr) och statsbidrag, samt realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar.

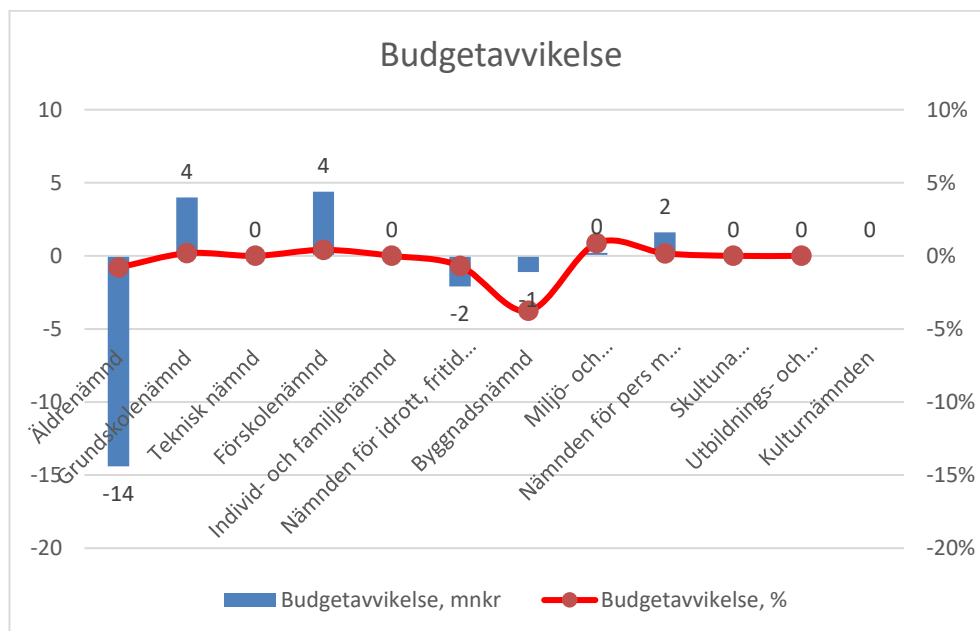
Likviditet och låneskuld

Planeringen är att likviditeten ska uppgå till 1,2 mdkr. Vid ingången av 2022 var dock nivån betydligt högre, men bedöms sjunka under året. Skulden per december 2022 bedöms bli större än skulden i december föregående år.

Investeringar

Investering utfallet är fortfarande mycket lågt, endast 63 mnkr. Utfall samma period 2021 var 201 mnkr. Det låga utfallet till mars 2022 förklaras till viss del av en korrigerande poster, samt att infrastrukturprojekt inte startar förrän tjälén har gått ur marken. Prognosen för året är justerad till 1 306 mnkr.

Nämndernas resultat och prognos

Per mars har fortfarande de flesta en prognos på att hålla årets budget.

Nämnderna redovisar en sammanlagd prognos på ett underskott om -10 mnkr, exklusive realisationsvinster och överskott för leasing och exploatering. Underskott bedöms i äldrenämnden, nämnden för idrott, fritid och förebyggande samt byggnadsnämnden. Förskolenämnden, grundskolenämnden, miljö- och konsumentnämnden samt nämnden för personer med funktionshinder, har prognoser på ett mindre överskott.

Nämnden för idrott, fritid och förebyggande har ett överskott per mars på 4 mnkr bland annat beroende på vakanser inom fritidsverksamheten. Årets prognos är -2 mnkr. Hela underskottet finns inom idrottsanläggningar som märker av ökade energikostnader i kombination med att intäkterna inte har återhämtats efter pandemirestriktioner som lättades först i februari.

Äldrenämndens prognos på -14 mnkr beror huvudsakligen på underskott i egenregins hemvårdsverksamhet med -16 mnkr. Prognosen bygger på att beställarsidan använder de 18 mnkr som är avsatta till kvalitetssatsningar används för att täcka kostnaderna för volymökningar och den nya prismodellen inom LOV hemvård.

Nämnden för personer med funktionsnedsättning har för perioden en positiv budgetavvikelsen, vilket kan framförallt förklaras av lägre kostnader än vad som budgeterats inom verksamheterna "Insatser enligt LSS", "Stöd i ordinärt boende" och "Stöd i särskilt boende". Den största budgetavvikelsen visar verksamheterna inom "Insatser enligt LSS". Daglig verksamhet har prognos på underskott. Prognosen för nämnden är totalt ett överskott på 2 mnkr.

2022-04-21

Individ- och familjenämnden har för perioden ett överskott på 18 mnkr, men bedömer att prognosen för året följer budget.

Det har varit färre placeringar av barn och unga i institutionsvård under perioden, men fortsatt fler placeringar i egna och konsulentstödda familjehem. Prognosen är att de ökade kostnaderna kommer att neutraliseras av statsbidrag för sociala insatser i utsatta områden, samt färre placeringar inom institutionsvården.

Inom verksamhetsområde vuxen var det färre placeringar i institutionsvården, färre som uppbär ekonomiskt bistånd, men fler personer utsatta för våld i nära relation i perioden än budgeterat. Verksamhetsområde vuxen har per mars en årsprognos på -5 mnkr.

Årsprognos för flyktningmottagningen är ett nollresultat. Något som kan komma att påverka en eventuell förändring av prognosen är hur kriget i Ukraina utvecklas och hur stort inflödet av flyktingar blir till Västerås kontra ersättningar från staten.

Förskolenämnden har ett periodresultat på +14 mnkr, men en prognos på ett överskott på +4 mnkr för helåret. Bedömningen är att det blir 40 färre barn än budgeterat. För den kommunala utföraren finns intäkter för bland annat sjuklöneersättning till och med mars som kommer behöva täcka högre kostnader resten av året.

Grundskolenämnden har också ett stort periodöverskott, +28 mnkr, men en prognos på +4 mnkr. Orsaker till överskottet är högre intäkter, främst ersättning för sjuklöner och lägre personalkostnader. Ett resurstillskott för ökad likvärdighet och kvalitet där rekryteringar kommer att göras, samt att ingen mer ersättning för ökade sjuklönekostnader aviserats gör att överskottet bedöms minska.

Byggnadsnämndens prognos på -1 mnkr mot årets budget ligger kvar, som beror på för lågt budgeterade personalkostnader. Prognosen bygger på att övriga kostnader och intäkter följer budget, vilket kan förändras längre fram. Kommande högre intäkter eller lägre övriga kostnader kan eventuellt möta det befarade underskottet.

Finansiella rapporter

Resultaträkning

Resultaträkning, mkr	Budget 2022	Utfall mars	Avvikelse mars	Prognos 2022	Prognos- avvikelse
Intäkter	2 147	615	77	2 196	49
Kostnader	-10 995	-2 717	76	-11 019	-24
Avskrivningar	-575	-145	-1	-575	0
Verksamhetens nettokostnader	-9 423	-2 246	152	-9 398	25
Skatteintäkter	7 829	1 999	42	7 910	81
Generella bidrag och utjämning	1 747	454	18	1 794	47
Verksamhetens resultat	153	207	211	306	153
Finansiella intäkter	174	93	56	270	96
Finansiella kostnader	-178	-232	-187	-364	-185
Resultat	149	68	80	213	64

Utfall per nämnd

Nämnder, mnkr	Budget 2022	Avvikelse perioden	Prognos Prognos	Prognos avvikelse
Äldrenämnd	-1 802	12	-1 817	-14
Grundskolenämnd	-2 250	21	-2 246	4
Teknisk nämnd	-518	-8	-518	0
Förskolenämnd	-1 075	14	-1 071	4
Fastighetsnämnd	0	-1	0	0
Fastighetsnämnd exploatering	30	0	30	0
Fastighetsnämnd reavinster	0	55	58	58
Fastighetsnämnd fin leasing	0	3	12	12
Kommunstyrelse	-219	9	-219	0
Individ- och familjenämnd	-924	18	-924	0
Nämnden för idrott, fritid o förebyggande	-303	4	-305	-2
Byggnadsnämnd	-29	4	-30	-1
Miljö- och konsumentnämnd	-23	3	-23	0
Nämnden för pers m funktionsnedsättning	-927	13	-925	2
Överförmyndarnämnd	-16	0	-16	0
Kulturnämnden	-211	3	-211	0
Skultuna kommundelsnämnd	-129	3	-129	0
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	-918	-1	-918	0
Valnämnd	-7	2	-7	0
Kommunrevision	-5	0	-5	0
Totalt nettoresultat nämnder	-9 327	153	-9 264	62
Centrala poster	-96	4	-133	-37
Verksamhetens nettokostnader	-9 423	158	-9 398	25

Resultatet per mars visar en avvikelse mot budget på nämnderna med +93 mnkr, exklusive realisationsvinster och exploateringsvinster. Prognosen är en budgetavvikelse på -10 mnkr exklusive realisationsvinster och exploateringsvinster. I centrala poster ingår bland annat finansposter och fördelning av statsbidrag till nämnder.

Äldrenämnden, byggnadsnämnden och nämnden för idrott, fritid och förebyggande har mindre negativa avvikelser i prognos för året, i kronor eller procent av nämndens budget.

Investeringar

	Utfall	Budget	Prognos	Avvikelse
Investeringar, Västerås stad	perioden	2022	2022	Prognos- budget
Fastigheter - förskola	14,0	130	119	11
Fastigheter - grundskola	20,2	367	306	61
Fastigheter - gymnasiet	0,6	43	48	-5
Boenden	0,2	22	9	13
Idrottsfastigheter	4,5	43	55	-11
Energiinvesteringar fastigheter	0,8	11	8	3
Hamnen	-1,7	39	14	25
Hamnen, externa hyresgäster	3,2	39	24	15
Exploateringsinvesteringar	-15,4	207	207	0
Mälarporten	0,4	43	43	0
Övriga fastighetsinvesteringar	3,7	110	145	-36
Fastighetsnämnden totalt	30,5	1 053	977	76
Infrastruktur ordinarie	4,3	99	86	13
Infrastruktur strategisk	1,5	122	110	11
Tekniska nämnden totalt	6	221	196	25
Övriga nämnder	27	132	132	0
Totala investeringar	63	1 406	1 306	100

Investeringsutgifterna är hittills låga. Prognosen i mars är ändå att 93 % av årets ram kommer att användas.

Bilaga

Finansrapporten per mars biläggs.